

Korte samenvatting van de preek

Het Koninkrijk van God als een boom waarin allerlei vogels thuis zijn, dat sloot aan bij de profeten, dat sprak en spreekt mensen aan. Bij dat beeld sluit Jezus aan, maar Hij geeft er een verrassende draai aan.

De verrassende werking van het koninkrijk

1) het koninkrijk start onopvallend

Allereerst begint het Koninkrijk onaanzienlijk. Geen leger of machtsgreep, maar een rondtrekkende rabbi met een groep eenvoudige leerlingen. Zo is ook de Koning zelf: onopvallend, veracht en geminacht. Als een mosterdzaadje, als een beetje zuurdeeg.

Dat leert ons om niet alleen waarde toe te kennen aan wat groot, succesvol en zichtbaar is. In Gods Koninkrijk kunnen juist kleine dingen van grote betekenis zijn: een gebed, een vriendelijk woord, vergeving, trouw, iemand die lijdt en toch God looft. Veracht de kleine dingen niet.

2) het koninkrijk wordt verborgen

Vervolgens wordt het Koninkrijk verborgen. Het zaad verdwijnt in de grond en het zuurdesem wordt in het meel verborgen. Zo ging het ook met Jezus. Uiteindelijk werd Hij verlaten en gekruisigd. Voor zijn tijdgenoten leek dat het einde. Toch had Jezus zelf gezegd dat een graankorrel moet sterven om vrucht te dragen. Juist aan het kruis versloeg Hij het kwaad, droeg Hij onze zonde en opende Hij de weg naar Gods nieuwe wereld. Ook wie Hem volgt, moet leren sterven aan zelfgerichtheid, trots en de behoefte om gezien te worden. Trouw in het verborgene hoort bij het leven van het Koninkrijk.

3) het koninkrijk groeit uit en werkt door

Tenslotte groeit het Koninkrijk uit en werkt het door. Het mosterdzaad wordt een grote plant en het zuurdesem doortrekt het hele deeg. Dat zien we allereerst in Jezus: één man stond op uit de dood, en vanuit een kleine groep leerlingen ging het evangelie tot aan de einden van de aarde. Daarom hoeven wij het Koninkrijk niet zelf groot te maken; we mogen vertrouwen op de kracht die God erin gelegd heeft. Waar het evangelie binnenkomt, groeit vergeving, dienstbaarheid, liefde en vrijgevigheid. Nog niet volmaakt, maar wel werkelijk.

C.S. Lewis verbeeldt dat prachtig in het verhaal van Sarah Smith uit Golders Green: op aarde onopvallend, in de hemel een van de groten. Wij zien het zaadje, God ziet de boom.

Preekbespreking

Wil je de preek nog naluisteren waar dit de bespreking bij is, dan kun je de preek hier terug luisteren (preek 18 oktober 2026)

1) reactie's op de preek

maak even kort een rondje, waarin iedereen gelegenheid krijgt te reageren op wat in de preek naar voren gebracht werd. Wat deed het je? Wat leerde je? Wat verraste je?

2) het Koninkrijk begin klein

Jezus vergelijkt Gods Koninkrijk met een mosterdzaadje en een beetje zuurdesem: klein, onaanzienlijk en gemakkelijk over het hoofd te zien.

- Waarom zou Jezus juist zulke beelden kiezen?
- Waar zijn wij geneigd vooral te letten op wat groot, succesvol en zichtbaar is?
- Welke 'kleine dingen' zouden in Gods Koninkrijk juist grote betekenis kunnen hebben?
- Is er iets kleins dat jij deze week bewust wilt doen in vertrouwen dat God het kan gebruiken?

3) het Koninkrijk werkt verborgen

Het zaad verdwijnt in de aarde en het zuurdesem in het meel. Ook Jezus ging de weg van verborgenheid en zelfovergave, uiteindelijk tot aan het kruis.

- Paulus noemt het kruis voor Grieken een dwaasheid en voor Joden een aanstoot. Waarom wordt het kruis vaak als dwaas en aanstootgevend ervaren? Herken je daar zelf ook iets van?
- Toch is het kruis net zo essentieel voor het koninkrijk als het zaaien voor de groei van een plant. Kun je dat uitleggen voor de dood van Jezus aan het kruis?

In hoeverre zie je dat ook in je eigen leven?

- Wat betekent het volgens jou om als volgeling van Jezus 'te sterven aan jezelf'?
- Waar vind jij het moeilijk om trouw te blijven wanneer niemand het ziet of waardeert?

4) het Koninkrijk groeit en werkt door

Waar zie jij iets van die groei of doorwerking in je eigen leven?

Op welk terrein zou je willen dat het evangelie nog sterker doorwerkt: relaties, geld, werk, macht, vergeving, omgang met kwetsbare mensen?

Waar vind jij het moeilijk om erop te vertrouwen dat God werkt, omdat je nog zo weinig resultaat ziet?

Wat betekent voor jou de gedachte: wij hoeven het Koninkrijk niet groot te maken; God geeft de groei?

5) Besprekingsvragen:

- Wat zegt het beeld van het mosterdzaad over onze verwachtingen van kerkelijke groei en invloed?
- Waarin merk je bij jezelf de neiging om gezien, gewaardeerd of succesvol gevonden te willen worden?
- Wat zou het concreet betekenen als het 'zuurdesem' van het evangelie meer zou doordringen in jouw dagelijks leven?
- Kun je een voorbeeld noemen van iets kleins dat achteraf veel meer betekenis bleek te hebben dan je op dat moment dacht?
- Hoe helpt de opstanding van Jezus om te blijven vertrouwen wanneer Gods Koninkrijk klein, zwak of verborgen lijkt?